

[Frode Jakobsen.]

har haft en del med hjemmeværnet at gøre, ikke kan se, der er grund til på noget væsentligt punkt at rette ved hjemmeværnsloven af 1948. Man må da udfra en positiv indstilling overfor hjemmeværnet anse det for en lykke, at vi nu er nået så vidt med hjemmeværnet, som vi er. På samme måde var flertallet i udvalget overbevist om, at vi også gjorde ret i at gennemføre denne lov om forsvarrets øverste ledelse, om en rationalisering af de militære ministerier o. s. v. nu, selvom vi endnu ikke i alle detaljer ved, hvordan den endelige forsvarsordning vil blive. Jeg tror, at det ved dette lovforslag er gjort på en sådan måde, at intet væsentligt skal gøres om igen, og vedtagelsen af loven betyder, at endnu et stykke af det store arbejde, som opbygningen af Danmarks forsvar er, er gjort.

Må jeg med disse ord på flertallets vegne indstille lovforslaget til vedtagelse med de foreslåede ændringer.

Bertel Dahlgaard: Jeg finder ingen grund til ved denne lejlighed at diskutere dets spørgsmål, som den ærede ordfører sidst fremdrog: spørgsmålet om det rigtige i at gennemføre hjemmeværnsordningen for 2 år siden. Vi fra vor side har anført argumenterne derimod, og jeg tillader mig at tro, at siden denne ordning blev gennemført, har de synspunkter, vi fremdrog dengang, fået øget tilslutning.

Jeg skal henholde mig til selve den betænkning, der nu er afgivet, og jeg vil gerne udtale tilfredshed med enkelte af de ændringsforslag, der er stillet af udvalget, og som jeg er medforslagsstiller til. Endvidere ønsker jeg at udtale tilfredshed med enkelte udtalelser i betænkningen, som på forskellig måde binder den højtærede minister. Det drejer sig om sikring af, at forsvarsstyrelsens almindelige medlemmer kan forlange eventuelle fra forsvarschefens opfattelse divergerende anskuelser forelagt forsvarsministeren, endvidere om, at det i betænkningen fastslås som en selvfølge, at forsvarschefen i givet tilfælde kan afskediges indenfor 3 års perioden, at udvalget fastslår som en forudsætning for tiltrædelsen af § 14, punkt 3, at der efter afgivelsen af administrationskommissionens betænkning tilstræbes en nyordning af bygningstjenesten, og at materielnævnet tiltrædes af en repræsentant for prismyndighederne.

Når der, hvad angår dette sidste punkt, i ændringsforslaget nævnes udtrykket „prismyndighederne“, betragter jeg det som en selvfølge, at der hermed menes en repræ-

sentant for den prismyndighed, hvis opgave det er at øve kontrol med priser, og som er specielt sagkyndig med hensyn til gennemgang af kalkulationer — altså under den nuværende lovgivning prisdirektoratet —, og jeg beder den højtærede minister give tilslutning dertil.

Jeg har under behandlingen i udvalget anmodet om en redegørelse for de hidtidige former for indkøb af krigsmateriel i udlandet, og denne redegørelse findes optaget som bilag til betænkningen. Jeg anser ikke den hidtidige behandling på dette område for at være betryggende; her drejer det sig ikke blot om en militær vurdering, men tillige om en handelskyndig og kalkulationskyndig vurdering. Hele dette spørgsmål om formerne for anskaffelse af krigsmateriel må jo i det hele taget siges at være et ømtåligt punkt. Der er sikkert få områder, der i så høj grad som dette trænger til, at et søgelys stadig er rettet imod det. Jeg håber, den højtærede minister vil formå at give det nye materielnavn en sammensætning, der giver tillid til, at ikke andre hensyn end statens tarv på noget tidspunkt får lov til at øve indflydelse. Navnlig håber jeg, at man ikke på nogen måde gør sig afhængig af udenlandske agenturer på disse områder.

Under nr. 3 har flertallet stillet et ændringsforslag, som jeg indtrængende vil henstille til tingets medlemmer at stemme imod. Det drejer sig om lovforslagets § 16, der omhandler de 8 store civile institutioner, som henhører under de militære ministerier, nemlig geodætisk institut, meteorologisk institut, søkortarkivet, fyr- og vagervæsenet, lods væsenet, redningsvæsenet, tøjhusemuseet og Københavns militærhospital. I det oprindelige forslag fastsloges det, at ministeren ikke kunne gennemføre ændringer i disse institutioners organisationsmæssige og arbejdsmæssige forhold uden forhandling med folketingets finansudvalg. Denne bestemmelse foreslår flertallet nu slettet, og i stedet siger man i betænkningen, at forsvarsministeren vil drøfte sådanne spørgsmål med forsvarskommissionen. Jeg finder, at dette i enhver henseende er meningsløst. Der er ingen særlig begrundelse for, at forsvarskommissionen skal være afgørende for, hvad der skal ske med hensyn til disse civile institutioner. Derimod kan omorganiseringen af disse institutioner have store økonomiske konsekvenser ud i fremtiden, som der netop er grund til at drøfte med bevillingsmyndigheden — i dette tilfælde finansudvalget. Jeg forstår overhovedet ikke, at flertallet og ministeren har kunnet tænke sig nogen anden ordning. Jeg